

טבלת השישי מרן

„עד עכשיו עבירות מצוינות“, אומר סגן-משנה שלום, מהשריון. „אין בעיות“. רוצים לדבר, להגיד משהו אבל אין מה. זה נכון. לאורך הנחל היבש נראים בחשיכה עקבות צמיגים רבים. פה הירבו לנסוע: צירי-תנועה בשימוש. אין לדעת האם מעכ- שיו או אולי מוזמן רב. במידבר אין העקבות נמד- הקים, רק מתמלאים עפר דק ואבק. יכול אתה למצוא כאן עקבות ממלחמת-השחרור. אולי מימי התורכים, אולי נאפוליון, אולי מי יודע מה. סגן- משנה יגאל, מההנדסה, שותק. פניו כחושם ובלור- רית גדולה ובלתי-מסודקת נופלת על מצחו. „צריך לקום“, פוסק חיים, מהצנחנים. דבריו מיותרים, כיוון שהם בדרך לאחר פחות מדקה אחת.

★

בבוקר פוצחות כמה ציפורים בלתי-ידועות בי- שירה. שעה ארוכה לפני צאת השמש הגיעו למעיין. סקרו אותו מראש גבעה: בעד עיגולי המשקפת נראה עץ-דקל בודד יצמחייה של גימא וסוף. כתם כהה. לשון-חולות פרצה דרך אוכפי הגבעות מן המרחק, לבנה מאוד. אפשר לרדת? דממה מוחלטת. שוב מתעוררת הרוח הקלילה מן הים הרחוק, במזרח. הרגליים עייפות. עוברים במשקפת על פני שורת הרכסים החדגוניים. ריק. אין בעיות. לפני שיבואו הבדואים לשאוב מים צריך להצטייד. למלא את המימיות ולמצוא מסתור.

יורדים למעיין: רשת של שבילים וגללי עיזים באים אל עץ-הדקל. מיפגש ארחות. על השיחים קרעי סמרטוטים צבעוניים. האם חנו כאן בני- ישראל? סתום מאוד. בלתי ברור. צריך לישון. משתדלים ללכת על השביל הדרוך, לא להשאיר עקבות. בין השיחים מופיע ראי מים ירוק, משקף את קרקעי העננים בשמי הבוקר. ממלאים, שותים הרבה. ייתכן שכל היום אי-אפשר יהיה למלא שוב. הולכים בשביל. יורדים לגיא

גם באשמחנו: לא חיכו להם בים. הונסו אל החוף ושם נתפסו. לפי הידיעות האחרונות יושבים בבית- סוהר מצרי, ואין לדעת מתי ישוחררו. לא גילו דבר. נעשים מאמצים עצומים.

דרך חלונות-החדר האירו כוכבים. השלושה היו עייפים: כל-כך פתאום בא הדבר. איש לא הכין אותם, איש לא סיפר להם. אינם מכירים זה את זה, כאילו הביאו כל אחד מכוכב-לכת אחר. אחד מצנחנים, אחר משריון, אחד מחילה-הנדסה. אם תסתבכו בצרות יש לכם רק ברירה אחת: לברוח אל הים. תשתמשו בזה כברירה אחרונה, כי מש- מעות הדבר היא כשלון המשימה. הם שקעו בשתיקה בלתי-נוחה. אולי לא צריך לתת את הברירה הזאת, אבל יש מי שחושב ומתכנן. הרב-סרן קם, שחוח, מוצל-פנים.

„תצאו מחר בערב. יעבירו אתכם. תקבלו ציוד בבסיס. המפקד—“ הוא עיין בניירות שעה ארוכה תוך שתיקה. „יהיה סגן חיים. זה אתה? יפה. תקבל את המפות וצילומי-האוויר. מחר תהיו בבי- דוד. תלמדו את המשימה היטב, בעל-פה. תצליחו.“ הם הרגישו בדיבורי הוסר אמונה וצער, כאילו חבל לו עליהם. מחט את אפו ברעש והיסב את פניו.

★

עם רדת החשיכה נעשתה הארץ מסובכת. מעת שיצאו לדרך שרתה עליהם רוח אחדות: כאילו היי לגוף אחד. במשך השעות הראשונות של הליכתם לא נזקקו למלים כלל; הבינו זה את זה בתנועות, בפניות, בידיים. כאילו היו אנשים קדמונים, שהדיר בר אינו בפיהם אך קיומם תלוי זה בזה. צועדים על פני ערבות גדולות ושוממות, רודפים אחרי האש או החיות. מביאים חיים לשבטם. הסכנה קרבה אותם יותר מחיים משותפים.

חיים אהב את הלילה: ללכת כך בראש שורה שותקת, הליכה גמישה, מהירה, עם נקישות הנשק לפעמים, דריסת שיח, נשימות קצובות. לקרוא כיצד נולדות הגבעות ומתחברים הנחלים ויוצאים ובאים לפי הסדר איך מתחילות פרשות-המים והולכות ו- נגבהות ומתזוות מעליהן לצדדין את הערוצים. והי חומות והחורבות עם האבנים, וריחות האיזובים המינתות, ועשן קל ודק ורחוק מאוד של מדורה בדואית, וריח של גללים מתייבשים ולפתע משב- רוח עם ריח של מים. איפה כאן מעיין או בור? הראה את המפה — יש? כריעה קצרה מאחורי שיח, פורשים את המפה העטופה בניילון. הפנים בעיון מרוכז מאוד, באור הפנס. פולטים קרעי מלים בלחש, חצאי הברות: „כאן — לא — חשבתי משהו — לא, הלכנו מכאן — אתה רואה את העיקול? הואדי הקטן כאן — זהו—“. אצבע ארוכה נחה והולכת בעקבות הקווים: „אנחנו פה, בדיוק. אתה רואה את הבור, הנקודה הכחולה בצד?“. פותחים את מכשיר-הקשר. „לא תשמע כלום מפה. מיסוך עצום“. אבל עוד לא שעת קשר.

פותחים. רחש, לחישה דקה בתוך הדממה. מסובבים את התדרים. לפתע מוסיקה, מנגינה לריקודים, בודדת מאוד. מישהו מדבר ערבית מהי- רה, לחושה, מונה מיספרים. מחייכים מעל לאור הפנס. ברור פתאום שהם לגמרי לבד, רחוקים מהתרבות. הם על הירח.

עם רדת הלילה נעשתה הארץ מסובכת. הגבעות והצוקים עם הוודיות, שביום היתה צורתם מגובשת וקשה, נתרחקו ונמוגו בתוך האפלה היורדת. נתגלו קווים חדשים; הצמחייה השחירה; בורות עתיקים הלבינו באפילה.

השמים חגגו את רדת הלילה. ירח לא היה. יצאו כוכבים רבים, לא מוכרים. לאורך הוודי, שנעו בו החלה לנשב רוח, כמו דרך ארובת-אוויר. הרוח מהפכת את כיווניה, משקת בשערם, הודרת לאוו- גיים, מביאה פתאום קוץ בודד.

הם שלושה. הולכים זה בעקבות זה. מנווטים. מתייעצים מדי פעם. נכנסים לנזקק סלע, מדליקים פנס ומעיינים במפה. הגבול מאחוריהם, כבר עשרה קילומטר. למעשה הכניסו אותם ברכב קצת מעבר לגבול. אין הבדל: בדיוק אותו השטה, אותן הגבעות והנחלים.

לקראת בוקר עליהם להיות ליד מעיין, ארבעים קילומטר מעבר לגבול הבלתי-קיים, צריך להיוהר מבדואים; לא להשאיר סימנים. כוונה גדולה כרוכה בדבר; לא לחינם יסכנו שלושה מקציני צה"ל, כך לבד בשימון.

הביאו אותם לחדר-המלחמה של הפיקוד. חיכו כשעתיים: עברו פקידות והטילו בהם מבטים. היה לפנות ערב ובחוף כיסה את העיר אור רך. אחר- כך הכניסו אותם פנימה.

האלוף (זיהו אותו מייד; הרבה יותר עייף ומקומט), נינענע בראשו. לא יהיה לכם קל. הרבה תלוי בכם. הדיווחים שלכם (רק בערב) יקבעו. איננו מכירים כלל את האיזור. לא, צילומי האוויר אינם מספיקים. צריך לעבור ברגל את כל הדרך. לסמן עבירות לטאנקים, לזחלים ולרכב רך. לבדוק דרכי עקיפה. כן, יש צבא מצרי. אני רוצה שתדעו שלא נוכל לבוא לעזרתכם. רק בדבר אחד: לברוח אל הים. אם משהו יקרה תהיה זו האפשרות היחידה (הוא מצית את הסיגריה השלישית; מוחט את הקודמת בעייפות), כל לילה יחכו לכם. את המקר מות תזכרו בעל-פה. כן, לאורך המיפוף. תקבלו את הפרטים. יש לכם שאלות, חברה?

הם שאלו כמה שאלות. היו נפחדים. שלושה צעירים במדים לא-מתאימים, בנעליים חומות ומ- אובקות; בלתי שייכים לחומרה ולסודיות ולריח העשן בחדר הגבוה המקומר, מלא המפות והאורות המסתוריים וצילצולי הטלפון. אחר-כך הסביר להם רב-סרן קטוע-אצבעות בקול שליו את שאר הפר- טים: בערך שלושה עד ארבעה ימי-הליכה. יתקשרו עם הפייפר, דממת אלחוט. חשיבות עליונה. אי- אפשר לומר פרטים. אבל הסיור עשוי לקבוע דברים רבים. כן, לא סוד הוא שמצבנו איננו טוב. זו עשויה להיות דרך גישה לכוח גדול. החוליה הקודמת נתפסה: אין הוא מסתיר בפניהם. מתוך חוסר זהירות. לא ידעו להסתלק בזמן. אבל

(*) מתוך קובץ סיפורים המופיע בימים אלה בהוצאת ספרית פועלים.

פרק מתוך סיפור

שטוח. מערה? העיניים עוברות. הנה, בתוך הצוק הרחוק.

זהו. עכשיו אפשר לנוח. שלום ויגאל — בחורים נחמדים, אגב, מה? — רובצים שם בסמוך לקיר המערה. מכורבלים כגולמי-פרפרים. במערה השיכה עם אור קלוש מן הפתח, ובחוף יום חדש, לוחט ולבן.

היים נינוח. נשען לכל אורך גבו אל האבן הקרירה. סילק אבן קטנה והיטיב את מושבו. לא להבעיר אש. לא לעשן. אכלו משהו בבוקר בבוקר, שוחחו קצת, הציצי איש אל עיני רעהו. סידרו את השמירה ופרשו לישון. הם מהוססים; צריך להתרגל. מגששים עוד. בוחנים את הקלסתר, את כפות הידיים, את תכונות האופי. משהו צובט אותו: ללא ספק ייעלמו מחיינו אחרי המיבצע. יניפו את דגלם, ינפנפו לשלום ויפליגו לארצות רחוקות. כך היה תמיד, כך הם החיים כולם. הול-כים להם ואינם משאירים סימן.

עתה לפניו שלוש שעות של הרחוקים. אינו רוצה בהם. אילו יכול לישון. כמתוך הרגל שלף את ארנקו להסתכל בתעודותיו. עליו לוודא, כתמיד, מי הוא בדיוק. הארנק ריק. אכזבה. שכח שכל אותות-קיומו נשארו שם. בעולם החיצון. הרי הוא אדם ללא שם. ללא כתובת וללא פנים. בלתי-מזוהה ובלתי-ידוע. התעודות היו חוזרות ומזכירות לו: חיים גיל. עשרים. מטר ושבעים. אין כל סימנים מיוחדים. שיער שחור. עיניים הומות. גדל בבית-יתומים; עתיד בלתי ידוע. שלא כמוהם הרובצים שם, ישנים ורוחאפם מנפנפת את שולי שקי השינה, עשה את כל דרכו לבדו. איש לא רצה בו ולא נתן דעתו עליו. העולם הסתדר היטב בלעדיו: השמש זרחה והציפורים צייצו והיו המסינים ואהבו, שעה שהוא גדל בבית-יתומים בתוך העובש ילקולה של פרשת-השבוע. נעוריהם המאושרים של הללו:

הכול הובטח להם מראש בכחה של מקריית נוראה. עוד לפני שנולדו היה מהלכו של תא-הזרע אל הביצית נושא להם תקווה. מה טוב להיות אחד מהם, אבל הוא לעולם לא יהיה כזה, ובעצם הוא גאה בכך.

מסיט עינו החוצה, נוטל את המשקפת: העולם לובש צורה עגולה בעדשות. הוא מזהה בדואי בודד. דמות שחורה וקפואה במרחק. יש להזהיר! הוא מתרגש קצת. הבדואי נע לאיטו, בועה כהה ואופסת, לכיוון בלתי ידוע. להזהיר את החברה. לא לשכוח שום פרט. לזכור הכול, תמיד; חיהם תלויים בו עתה. הוא עוקב בעיון אחר תנועתה של הדמות באופק: היא מופיעה ונעלמת חליפות דרך גלי האוויר וההול. למעיון? לשביל נסתר? ואיפה ה-גמל? העדר? למידבר היים משלו. אינו תלוי בשום אדם. חליפות יום ולילה, מים וסלע, טורפים ונטר-רפים. מחזיק מעמד מי שמסתגל, שמצמצם, שכהה, שמבין וזוכר ויודע לנצל זאת לטובתו. צלילי השמות: הפרקרק והרותם והאשל ולענת-המידבר והירבוע ושבטי התראבין והתיאהא. איש אינו דואג לאיש במידבר ואינו חס עליו. צריך לרדת לסוף כל המשמעויות ולזכור את הדרכים. משבר-רוח פתאום, במרחקים, מנפנפת את גלימת הבדואי. הוא בודק במפה: כן. יש שם שביל. לאחר רגעים מעטים הוא מעיר את שלום ונרדם על האפר.

*

הוא מתעורר, מתעוות, רוצה לצעוק, להוריד את ידו של המנהל מכתפו. אחר-כך נזכר. הוא שותק. קם. הם מביטים בו. הוא מתחיל לאהוב אותם.

השעה אחת אחרי-הצהריים. הזמן אינו זו. כאילו זה עתה נרדם. מציץ: שלום ויגאל רבוצים לפתח המערה. עקביהם מופנים אליו ואחוריהם עצומים. הם נתונים לעולם שלהם: אין לו חלק בו. "מה העניינים?" אינם עונים. יד מושטת לאחור ומושכת אותו להצטרף. האור מעורר את עיניו. הם מדיפים ריחות זיעה, מרוכזים בשתקנותם. איזה ים של בזהק! מישהו נותן לו את המשקפת. "אתה רואה?" אינו רואה דבר, רק עננת-אבק מרקדת. "רואה?" "מה?" "שם." "איפה?" "שיים-לב ציון מטרה: עץ בודד. תפסת?" אחרי הפסקה: "כן. נו?" "שתי

אצבעות שמאלה", (קול מדויק, גזע עליז), "שעה שמונה, בתוך גיא קטן. ברור?" "רגע". אינו רואה דבר. אינו מבחין. בשבילם הכול קל ופשוט. עיניהם עיני נץ. "לא רואה כלום". "מה אתך?" נימת שאלתו של יגאל אינה מלעיגה. "יש שם מכונית". "בטוח?" הם רואים והוא לא. אבל הוא מוכרח לראות, לא ייתכן ככה. הוא כאן בפירוש המפקד. חש שהוא עומד לבכות. משיט לאיטו את המשקפת על פני הגבעות, אך עינו אינה תופסת דבר. שום דבר. אבל היא מוכרחה להיות. חכו, אתם. אולי טעיתם. אולי אין כלום. הם מרוכזים, קפואים בשכיבתם העצלה, מביטים החוצה בפרצופים מאר-בקים. "לא רואה. מה יש שם?" "הופיעה פתאום מכונית, קשה לזהות, קומאנדקר או מה". "נו?" "כלום. צריך להחליט מה לעשות". הוא מתבהל. צינה אוחזת את ליבו. הרבה פירושים למכונית בודדת זו, שאין הוא רואה אותה. אף אחד מן הפירושים אינו לטובתם. עליו להעמיד פנים שהוא רואה את הכול. הם עשויים שלא להאמין בו. "אה! עכשיו אני רואה". הוא אומר פתאום ומצמיד היטב את המשקפת אליו. רק גבעות וטרשים ועירבוליי-חול ולא שום מכונית ארוכה אחת. "מה אתם אומרים על זה?" שלום מתעורר. סגן-משנה שלום הוא מאותם הגיינג'ים הידועים, קצר קומה ושערו נוטה להידלדל. "יש ויכוח", הוא אומר בקול מהיר וחזק. "יגאל חושב שזה אולי נגמ"ש קטן. אני אומר שזה ג'יפ גדול עם מיתקנים, אבל אולי לא", ובוזה משאירים חלל גדול לשמוע את דעתו הוא. הסכנה מחדדת את חושיו. "קשה לומר", אומר חיים ומעמיק להסתכל בעדשות אל החלל הריק. "נראה לי שזה באמת סוג של נגמ"ש, אבל מאוד לא בטוח. אנשים ראיתם?" היא מגניב שאלה כבדרך אגב. "לא", אומר יגאל בקולו העמוק והאישי. "זה המעניין". יגאל מתייחס אל המצב כאל בעיה פשוט-טה, מתימאטית, שיש לפתור אותה. אולי לימדו אותו כך בחיל-ההנדסה (מעניין מה הם עושים, מהנדסים אלה). "אם בא רכב מוכרחים להיות בו אנשים. לא ראינו אף אחד". "כן", מוסיף שלום, "אבל לא תפסנו אותה מייד כשבאה. כשראינו אותה כבר היתה עומדת". עכשיו משתררת שתיקה המשאירה חללים רהבים מאוד להרהורים קדחתניים.